

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 146/2023-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Petrom Kuchtom, advokátom, Havlíčkova 16, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 10Sžik/6/2019 z 28. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. novembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na spravodlivý proces podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, a súčasne čl. 1 ods. 1 ústavy v nadväznosti na čl. 2 ods. 2 ústavy a čl. 2 ods. 2 listiny uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a prikázať najvyššiemu správne súdu vo veci konať a rozhodnúť. Tiež žiada náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou 25. septembra 2017 Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia Národnej banky Slovenska (ďalej len „NBS“) č. NBS1-000-013-314 z 21. júla 2017 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím č. z. 100-000-046-435 k č. sp. NBS1-000-012-540 z 22. júna 2017 o nevyhovení žiadosti sťažovateľky o sprístupnenie informácií a uloženia povinnosti NBS ako povinnej osobe sprístupniť sťažovateľkou požadované informácie. Krajský súd o žalobe sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 1S/227/2017-45 z 23. mája 2019,

ktorým napadnuté rozhodnutie NBS zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie (I. výrok) a priznal sťažovateľke voči žalovanej právo na čiastočnú náhradu trov konania za zaplatený súdny poplatok, o ktorej výške rozhodne správny súd po právoplatnosti predmetného rozsudku samostatným uznesením (II. výrok). Priznanie nároku len na čiastočnú náhradu trov konania bolo odôvodnené tým, že krajský súd nepovažoval trovy právneho zastúpenia za (dôvodne) účelne vynaložené s poukazom na skutočnosť, že sťažovateľka je advokátskou kanceláriou a jej vtedajší právny zástupca bol podľa údajov z obchodného registra aj jej spoločníkom a konateľom.

3. Proti druhému výroku rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, ktorú odôvodnila podľa § 440 ods. 1 písm. g), h) a f) Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým uznesením tak, že ju ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že zistil, že sťažovateľka v rokoch 2018 – 2019 podala viacero obdobných kasačných sťažností, čo sa týka argumentácie, rozsahu, ako aj predmetu, ktorých prevažnú časť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) svojimi rozhodnutiami ako nedôvodnú zamietol. Najvyšší správny súd sa uvedenými rozhodnutiami oboznámil, v celom rozsahu sa s nimi stotožnil a na ich odôvodnenia v súlade s § 464 ods. 2 SSP v plnom rozsahu odkázal.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému uzneseniu o zamietnutí kasačnej sťažnosti podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, argumentujúc dôvodnosť a opodstatnenosť svojej ústavnej sťažnosti v dvoch okruhoch.

4.1. Ústavná non-konformnosť napadnutého uznesenia porušujúceho základné ústavne princípy ako integrálnu súčasť práva na spravodlivý súdny proces:

- a) v danom prípade ide o nerešpektovanie nároku na náhradu trov konania a porušenie princípu právnej istoty (ten istý súd prijal absolútne protichodné závery o trovách konania);
- b) sťažovateľka poukazuje na jej úspech vo veci samej a na význam žiadostí o poskytnutie informácií, keď správnu žalobu musela podať samostatne proti každému rozhodnutiu žalovaného, a teda nemohla podať hromadnú správnu žalobu, keďže išlo o poskytnutie 40 rôznych informácií k 40 rôznym subjektom ako poskytovateľom bankových alebo nebankových úverov;
- c) vo všetkých konaniach bola úspešná, a preto nie je zrejmé, v čom najvyšší súd vidí inštitút zneužitia práva a údajnú absenciu výkonu práva bez vážnosti prejavenej vôle, keď skutočnosť, že išlo o žiadosti o poskytnutie informácií v hromadnom počte, sa odvíjala od existencie počtu bankových a nebankových subjektov majúcich licenciu na poskytovanie spotrebiteľských úverov, nie od jej údajnej snahy umelo navyšovať trovy;
- d) krajskému súdu nič nebránilo podľa § 65 ods. 1 SSP rozhodnúť o spojení vecí, ak to považoval za hospodárne a ak tak neurobil, nemožno to pričítať na jej ťarchu;
- e) okrem nesprávneho právneho posúdenia domnelej neúčelnosti trov namietala sťažovateľka aj porušenie princípu právnej istoty a požiadavku legitímnych očakávaní v rozhodovacej činnosti súdov, s touto námietkou sa najvyšší súd vôbec nevysporiadal dodávajúc, že je právne neudržateľné, aby totožný súd (krajský súd) rozhodoval v rovnakých/analogických konaniach diametrálne odlišne;

f) sťažovateľ predkladá ústavnému súdu najnovšie uznesenie najvyššieho súdu č. k. 10Sžik/2/2019 z 26. februára 2020, ktorým zrušil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a je toho názoru, že predmetné uznesenie potvrdzuje správnosť argumentácie sťažovateľa o existencii zásahu do základných práv sťažovateľa zo strany najvyššieho súdu.

4.2. Nezákonnosť a ústavná non-konformnosť napadnutého uznesenia z dôvodu arbitrárnosti a neodôvodnenosti:

a) napadnuté rozhodnutia sú arbitrárne a neodôvodnené s poukazom, že najvyšší správny súd sa vôbec nezaoberal argumentom o odklone od vlastnej rozhodovacej praxe konajúceho súdu, a to aj s poukazom na hlasovanie sudcu [REDAKOVANÉ], ktorý v rôznych senátoch krajského súdu hlasoval rôzne, zdôrazňujúc, že senáty 1S a 6S krajského súdu svojím výrokom rozsudku v rámci náhrady trov konania napriek jej úplnému úspechu vo veci priznali len čiastočnú náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku a nárok na náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľke nepriznali, no naproti tomu senáty 5S a 2S krajského súdu jej priznali plnú náhradu trov konania, teda aj trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku, ako aj trovy právneho zastúpenia;

b) najvyšší súd sa napriek jej rozsiahlej a dôvodnej argumentácii v podaných kasačných sťažnostiach vôbec nezaoberal predloženou argumentáciou, ale naopak, iba uviedol identickú argumentáciu zo svojich skorších rozhodnutí, ktoré však nezohľadňujú jej viaceré námietky, ktoré majú pre vec podstatný význam.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je namiatané porušenie základných práv sťažovateľky označených v bode 1 tohto uznesenia uznesením najvyššieho správneho súdu, ktorým zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu v časti výroku o čiastočnom priznaní trovách konania, bez priznania náhrady trov právneho zastúpenia, poukazujúc na zásadu účelnosti trov potrebných na uplatnenia alebo bránenie práva. Podstata námietok sťažovateľky je v dôvodoch založená na jej tvrdení o nezákonnosti, arbitrárnosti, nezrozumiteľnosti a neodôvodnenosti napadnutého rozhodnutia, ktorými došlo v jej prípade k porušeniu princípu právnej istoty.

6. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že o skutkovo a právne obdobných veciach sťažovateľky týkajúcich posúdenia jej nároku na náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred správnym súdom už rozhodol nálezom č. k. I. ÚS 444/2020-113 z 5. apríla 2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť 24. mája 2021 a ktorým jej ústavným sťažnostiam nevyhovelo.

7. Z takmer identickej argumentácie sťažovateľky uvedenej v ústavnej sťažnosti, ktorá je predmetom predbežného prerokovania, možno vyvodiť, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho správneho súdu obsahovalo, čo sa týka právneho posúdenia veci, obdobné závery ako v inej jej veci, ktorá už ústavným súdom bola preskúmaná a rozhodnutá.

8. Keďže sťažovateľka podala predmetnú ústavnú sťažnosť 26. novembra 2021, teda po právoplatnosti nálezom o nevyhovení jej predchádzajúcich skutkovo a právne obdobných, ba priam totožných sťažností (24. mája 2021), urobila tak už s vedomím, že táto môže byť odmietnutá z rovnakých dôvodov, ktoré viedli k nevyhoveniu jej ústavných sťažností

(I. ÚS 444/2020). Dá sa tu už do určitej miery hovoriť o bezúčelnom či zjavne bezúspešnom uplatňovaní nároku na ochranu ústavnosti (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív*: Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 359).

9. Z nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 444/2020 z 5. apríla vyplýva, že ústavný súd v rámci posúdenia dôvodnosti ústavných sťažností sťažovateľky nezistil dôvody na vyhovie ústavnej sťažnosti a na zrušenie napadnutých rozhodnutí. Aj napriek niektorým formulovaným výhradám voči napadnutým uzneseniam najvyššieho súdu (najmä v bodoch 22, 26, 28 nálezu ústavného súdu, pozn.) nepovažoval z ústavnoprávneho hľadiska napadnuté rozhodnutia za arbitrárne a ústavne neudržateľné. Ústavný súd v predmetnom náleze neopomenul ani sťažovateľkou nastolené sťažnostné námietky, s ktorými sa podrobne vysporiadal (najmä v bodoch 29, 30, 31, 33, 34, 35, pozn.).

10. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti konštatuje, že nemá žiaden skutkový či právny dôvod odchyliť sa od záverov vyslovených v náleze č. k. I. ÚS 444/2020 z 5. apríla 2020, a preto ústavnú sťažnosť ako celok odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2008 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. marca 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu